

Danske fingeraftryk på EU-samarbejdet om civilbeskyttelse

EU-landene har særligt inden for de seneste 10 år oplevet en markant forøgelse af natur- og menneskeskabte katastrofer. Voldsomme oversvømmelser i lande som Tyskland, Polen og Tjekkiet, store skovbrande i Sydeuropa samt terrorangrebene i Madrid i 2004 og London i 2005 har sat civilbeskyttelse højt på den europæiske dagsorden.

EU-kommissionen har i februar 2009 præsenteret en række overvejelser til en fælles EU-strategi til forebyggelse af natur- og menneskeskabte katastrofer. Civilbeskyttelse indgår tillige i kommissionens arbejde med en strategi og handlingsplan for Østersøregionen, ligesom Kommissionen i 2008 har fremlagt en politik for det arktiske område.

Danmark støtter dette arbejde og bidrager aktivt til processen blandt andet via en fast udstationeret civilbeskyttelsesrådgiver i Bruxelles. Endvidere har Danmark som formand for Østersørådet i første halvdel af 2009 afholdt et møde for generaldirektørerne for civilbeskyttelse.

Det tjekkiske EU-formandskab havde i første halvår af 2009 sat »opmærksomhedsskabelse« omkring civilbeskyttelse på dagsordenen. Fra dansk side var Beredskabsstyrelsen med til at styrke uddannelsen af diplomater inden for civilbeskyttelse og øge EU-befolkningernes viden om civilbeskyttelse. Endvidere var Danmark med til at øge opmærksomheden omkring redningspersonels sikkerhed.

Danske moduler og eksperter klar til indsats i EU-regi

Under det franske EU-formandskab i andet halvår af 2008 besluttede de europæiske stats- og regeringschefer at effektivisere den modulbaserede tilgang til civilbeskyttelse. Danmark støtter denne beslutning og har – inden for rammerne af den såkaldte civilbeskyttelsesordning – allerede indmeldt to moduler til EU. Modulerne kan udsendes inden for et døgn.

Regeringen lægger vægt på, at EU-landene kan koordinere deres hjælp langt mere effektivt ved et terrorangreb eller en stor ulykke, når medlemslandene fremover – på frivillig basis – er forpligtede til at videreudvikle og registrere nationale og multinationale indsatskapaciteter som moduler, der er klar til indsats i EU-regi. Rigspolitiet og Beredskabsstyrelsen deltager i en peer-evaluering af EU-landenes nationale bered-

skaber i tilfælde af et terrorangreb, herunder landenes krisestyrings-ordninger og grænseoverskridende ordninger.

Med den nuværende politiske aftale om redningsberedskabet (2007-2010) styrkes en række civilbeskyttelsesmoduler. Regeringen ønsker, at dette arbejde i videst muligt omfang fortsætter inden for rammerne af det fællesnordiske samarbejde og International Humanitarian Partnership (IHP).

Under det franske EU-formandskab forpligtede medlemslandene sig desuden til at udpege eksperter, der med kort varsel kan udsendes til katastrofeområder på særlige EU-eksperthold eller bistå kommissionen i dens arbejde med at koordinere en samlet EU-hjælpeindsats. På den måde kan EU forbedre sin evne til at reagere hurtigt i krise- og katastrofesituationer, herunder terrorangreb i et andet EU-medlemsland.

Danmark har allerede indmeldt 13 eksperter til EU og har jævnlige udsendte eksperter på EU-missioner. Endvidere har Danmark været en aktiv aktør i arbejdet med at uddanne eksperter fra andre EU-lande, primært finansieret af EU-midler. Inden for rammerne af civilbeskyttelsesmekanismen har Danmark de senere år været med til at udvikle et omfattende uddannelsesprogram på fællesskabsniveau, der giver medlemslandenes beredskabsexperter et fælles fundament for at arbejde sammen. Dette arbejde fortsætter nu med Tyskland og Sverige som vigtige samarbejdspartnere.

På <http://ec.europa.eu/environment/civil/protection/mechanism.htm>, som er en del af Kommissionens hjemmeside, findes der mere information om civilbeskyttelsesmekanismen og udvekslingen af eksperter.

Bedre beskyttelse af europæisk kritisk infrastruktur

Efter terrorbomberne i Madrid 2004 er beskyttelsen af kritisk infrastruktur blevet skærpet overalt i Europa. Vigtige samfundsfunktioner som transport, energiforsyning, vandforsyning, it- og telekommunikation er ofte indbyrdes afhængige, og derfor kan en krise i det ene system hurtigt udvikle sig til flere kriser og i sidste ende risikere at medføre kritiske tilstande flere steder i Europa.

Derfor vedtog EU's stats- og regeringschefer i december 2008 det såkaldte EPCIP-direktiv, der forpligter medlemslandene til at udpege og beskytte infrastruktur med kritisk betydning på europæisk plan. Direktivet omfatter i første omgang infrastruktur inden for transport- og ener-